

vr 29-11-2013 15:56

[Redacted]@tatasteel.com>

Opmerkingen Tata Steel GGD concept rapport 'Gezondheidsmonitor IJmond'

Aan [Redacted]@ggdkennemerland.nl

Cc [Redacted]

Beste [Redacted],

Dank voor de concept versie van het GGD rapport "Gezondheidsmonitor IJmond (6 november 2013). Hierbij de reactie van Tata Steel op het betreffende rapport ter aanvulling op wat reeds besproken is tijdens de bijeenkomst op 12 november.

Tata Steel is door de klankbordgroep geïnformeerd over de voortgang met betrekking tot het GGD onderzoek. Wij maken graag van de gelegenheid gebruik een reactie te geven op de conceptrapportage en behouden ons het recht voor te reageren op de samenvoeging van het GGD rapport en het RIVM rapport.

Op hoofdlijnen komen wij tot de volgende opmerkingen:

1. De opzet en structuur van het rapport zijn niet altijd duidelijk en volgens ons is het rapport daardoor in huidige vorm niet geschikt voor publicatie. Het rapport is onoverzichtelijk ingedeeld. Onder andere corresponderen de paragrafen en de benamingen daarvan niet duidelijk met de vraagstellingen.
2. De doelstelling (zoals uitgelegd in 1.2) is met name het "vinger aan de pols houden", door signaleren van veranderingen van de gezondheidssituatie in de tijd. Deze vraag wordt echter niet beantwoord in het rapport. Er worden slechts gegevens van de meting in 2012 gepresenteerd. Vergelijking met een eerdere meting in 2008 blijkt lastig omdat de gestelde vragen net iets anders waren geformuleerd en dus ook een ander antwoordpatroon kunnen vertonen. Als deze monitor bedoeld is als baseline meting voor toekomstige monitors, zou dat duidelijk aangegeven moeten worden.
3. Het literatuuronderzoek m.b.t. gezondheidseffecten nabij een staalfabriek is volgens ons misplaatst en voegt niks toe aan het onderzoek. Wij verzoeken u expliciet dit onderdeel niet op te nemen. Betreft het een onderzoek naar gezondheidseffecten van de nabijheid van een staalfabriek of van luchtverontreiniging? Deze vraagstellingen lopen nu door elkaar heen. Gezondheidseffecten van luchtverontreiniging (o.a. PM10 en PM2.5) worden algemeen als bewezen beschouwd en betreffen o.a. cardiovasculaire en luchtwegaandoeningen (WHO, 2013); daarvoor is geen nieuw literatuuronderzoek nodig. Als het gaat om de nabijheid van staalfabrieken, zou het literatuuronderzoek duidelijker moeten focussen op de overeenkomsten en de verschillen tussen luchtverontreiniging waar de bewezen gezondheidseffecten op zijn gebaseerd en de overige oorzaken van luchtverontreiniging in de nabijheid van staalfabrieken. Nu blijft dat onduidelijk. De conclusie is daardoor tweeslachtig en onduidelijk.
4. Onderzoeksopzet is niet helder beschreven en er zijn beperkingen van de bewijskracht door pragmatische samenvoeging van gebieden en gebrek aan goede vergelijkingen. Hieronder geven wij in een aantal punten aan waarop hiermee bedoeld wordt.
 1. Onderzoeksopzet is onvoldoende beschreven. Terwijl in het RIVM-rapport de onderzoekseenheden uit (139) postcodegebieden (met verschillende blootstelling aan luchtverontreiniging) bestaan, is dat in dit onderzoek niet duidelijk. De indruk wordt gewekt dat de analyse is uitgevoerd op 5 onderzoekseenheden (gerangschikt naar niveau van blootstelling). Als dat inderdaad het geval is, beperkt dat de (statistische) bewijskracht van het onderzoek. Verder vinden we het opmerkelijk dat